

1076-AMIWR2019

وضعیت تنوع ذخایر ماهیان بومی در سه دهه اخیر، ورود گونه های غیر بومی و ناخواسته و ضرورت Rehabilitation در اکوسیستمهای آبهای داخلی

سیمین دهقان مدیسه^۱، منصور خلفه نیلساز^۱، یوسف میاحی^۱، ناصر نجف پور^۲

۱. پژوهشکده آبرزی پروری جنوب کشور، مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، اهواز، ایران.

۲. مؤسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران، ایران.

S_dehghan2002@yahoo.com

خلاصه

در این مقاله سه محور مورد ارزیابی اجمالی قرار می گیرند. محور اول مروری بر وضعیت تنوع و حضور گونه های مختلف ماهیان خصوصا جنس باربوس در منابع آبهای داخلی استان خوزستان در طول سه دهه، ۷۰، ۸۰ و ۹۰ است و شامل رودخانه های دز- کارون، کرخه و تالابهای شادگان و هورالعظیم می باشد. اطلاعات ماهی شناسی از پایشهای انجام شده در سالهای مختلف مورد ارزیابی قرار گرفته و تعداد گونه ها، حضور گونه های غالب، حضور گونه های مهاجر و غیر بومی در سالهای مختلف مورد بررسی قرار گرفته است. سپس در محور دوم ورود و حضور گونه های غیر بومی و معرفی شده به اکوسیستمهای داخلی و روند تغییرات جمعیت آنها در طی سالهای مختلف ارزیابی شده است. ارتباط کاهش جوامع بومی ماهیان با ورود گونه های مهاجم چیست و یا اینکه چه مطلوبیت زیستگاهی برای حضور گونه های مقاوم و مهاجمی همچون تیلپیا زیلی در منابع آبی فراهم شده است؟ در محور سوم، به ضرورت احیای اکوسیستمهای تالابی و رودخانه ای اشاره می شود و اینکه در حد نیاز زیستگاهی، شرایط حداقل زیستی برای جوامع بومی فراهم شود و با استفاده از روشهای Rehabilitation، به مدیریت زیستگاههای تخریب شده پرداخته شود و برای خروج و کاهش جمعیت گونه های مهاجم، رهاسازی ماهیان بومی و کم خطر، احیای شرایط فیزیکی و بیولوژیک زیستگاهی و تعبیه معابر ماهی در سدها و آبندهای متعدد استان اقدامات عملی و زود هنگام اجرا گردد.

واژه های کلیدی: تنوع ماهیان بومی خوزستان، گونه های غیر بومی، Rehabilitation، مدیریت احیای اکوسیستم